

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Titul: Návrh realizace a využití venkovních prostor MŠ a ZŠ Osek.

Autor práce: Bc. Lucie Cejzlarová

Autor posudku: Ing. Tereza Tomanová

1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce? ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání*? nechybí chybí
Nechybí v práci *Prohlášení*? nechybí chybí
Nechybí v práci *Obsah*? nechybí chybí
Nechybí v práci kapitola *Literatura*? nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné? ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry? ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná? ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce? ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb ano ne zcela ne
a úplný? ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb? ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné? ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní? ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě? ano ne
14. Doplňte hodnocení práce: výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázky ve znění:

- Čím lze v přírodní (školní) zahradě nahradit chemická hnojiva, postřiky proti škůdcům a rašelinu?
- Jaká jsou hlavní pravidla péče o půdu v přírodní (školní) zahradě?
- Jaké praktické dovednosti péče o zahradu jsou zařaditelné do současné školní výuky na základních školách?

Slovní hodnocení:

Úvod teoretické části diplomové práce je metodicky kvalitně zpracován a logicky řazen. V úvodu je jasně vymezen základní pojem „školní zahrada“ i podrobně sepsána část týkající se historie, tradice a významu školních zahrad v České republice.

Budování zahrady ve fázi plánování je bezpodmínečným základem pro všechny další kroky, tj. zakládání, užívání a údržbu zahrady nebo využití zahrady při výuce, proto bych této kapitole věnovala v diplomové práci podstatně větší prostor. Kromě dvou uvedených variant přístupů k plánování zahrady by oponentka považovala za samostatnou, tzn., plnohodnotnou třetí variantu, spolupráci obou stran, tj. odborníka se školou. Jak správně autorka uvádí, jeví se tato nejčastěji jako nejlepší možná.

Rezervy shledává oponentka v teoretické části zabývající se vymezením pojmu přírodní zahrada, kdy jsou v diplomové práci uvedena pouze některá ze základních kritérií. Oponentka postrádá mezi hlavními kritérii především péči o půdu v zahradě jako např. postupy týkající se zlepšování struktury a složení půdy, zásady správného kompostování a s tím související praktická řešení).

Předložený výběr výukových prvků využitelných v přírodní školní zahradě je pro diplomovou práci plně dostačující.

V diplomové práci jsou použity místy zavádějící nebo nepřesné informace z literatury, vybírám např.: „nejlepší pro školní sad jsou vysokokmenné stromy, které se nemusí upravovat řezem a jejich životnost je delší“ (Cesnaková et al., 2017, s. 34) a dále informace týkající se vyvýšených záhonů: „Další nespornou výhodou je omezení škůdců, především plžů. Díky své výšce se na ně nešíří plevel z okolí“ (Cesnaková et al., 2017, s. 18-21). Oponentka doporučuje vzhledem k cíli této práce zvážit použité informace a ověřit v praxi nebo na základě konzultace s odborníkem, zda jsou tyto přístupy funkční. Jen tak mohou být správně předány žákům v rámci výuky. Také u tvrzení: „školní sad ve školní přírodní zahradě představuje jedlý les“ doporučuje oponentka nesměšovat dva rozdílné pojmy.

Oponentka zvláště oceňuje předložený rozsah závěrů zpracovaných na základě komentovaných návštěv čtyř školních zahrad (ZŠ J. V. Sládka Zbiroh, ZŠ Radnice, ZŠ Dobřany a 15. ZŠ Plzeň) a opírající se o sdílení zkušeností svých kolegů. Doporučuje zde ale i přiměřeně kritický pohled na některé realizované prvky. Například použití fólie proti prorůstání plevelů na pěstebních plochách je v přímém rozporu s filozofií přírodních zahrad.

Pedagogická část diplomové práce je popsána velmi podrobně a přehledně. Popis aktivizačních metod ve výuce přírodopisu je zachycen výstižně, zajímavě a je srozumitelný i pro čtenáře pohybující se mimo obor pedagogiky. Za velmi přínosnou považuje oponentka aplikaci uvedených metod v praktické výuce, které jsou v práci prezentovány v příložených edukačních materiálech. Vybrané edukační materiály byly se žáky ZŠ Osek autorkou aplikovány a následně vyhodnoceny. Jedná se o didaktické hry, exkurze, inscenační metody i pozorování, pracovní listy a další aktivity.

Vzhledem ke své kvalifikaci hodnotí oponentka v posudku diplomové práce dále prostředí, ve kterém mají být dané pedagogické přístupy na žáky aplikovány a tím je samotná školní zahrada MŠ a ZŠ Osek, jejíž návrh je hlavním cílem předložené diplomové práce.

Oponentka hodnotí velmi pozitivně hlavní koncepci řešené školní zahrady, která spočívá v organických tvarech hlavních ploch propojujících stávající aktivity a školní objekty pravidelných geometrických tvarů. Stávající i nově navrhovaná cestní síť dělí volný prostor vhodně na přiměřeně velké ucelené plochy, v nichž jsou umístěny jednotlivé výukové prvky přírodní školní zahrady.

Oponentka bere na vědomí, že prvky přírodní zahrady navrhované v zahradě MŠ a ZŠ Osek jsou v diplomové práci prezentovány prioritně jako výukové a nelze je realizovat v optimálním rozsahu (velikosti) a propojeném systému tak, aby dostatečně naplňovaly principy přírodních zahrad. Přesto doporučuje alespoň některé z četných navrhovaných ploch smíšených výsadeb poskytnout ve prospěch programu přírodní školní zahrady. Prakticky to znamená např. zvětšit plochu zeleninových záhonů (obecně pěstebních ploch), vytvořit dostatečně velký prostor pro kompostování s vícekomorovým kompostovištěm, vysadit více stromů v ovocném sadu. Z provozního hlediska shledává oponentka jako vhodnější vytvořit více přístupů do kruhového prostoru ohniště, zvětšit plochu hmatové (bosonohé) stezky a omezit výsadby zasahující do provozního profilu běžecké stezky.

Z hlediska užívání zahrady jsou v diplomové práci popsány nápaditě, podrobně a srozumitelně příklady využití zahrady (nebo použitých výukových prvků) při výuce přírodopisu, ekologie i dalších předmětů. Za neméně důležitou považuje oponentka výuku žáků v teorii i praktické dovednosti o zahradu jako takovou. Především péče o zahradu a správné pochopení dějů v ní vytváří vztah žáků k danému prostoru. Za důležitá a v současnosti aktuální témata považuje oponentka správné hospodaření s vodou v zahradě, péči o půdu, semenaření, sadařské dovednosti, soběstačnost, využití

odpadů v zahradě jako zdroje, příčiny a následky dějů i přírodní cykly v zahradě. Z tohoto hlediska je velmi zdařile autorkou uvedeno v diplomové práci možné zpracování výpěstků ze zahrady v rámci MŠ a ZŠ Osek.

Diplomovou práci považuji závěrem za zdařilou, její autorka prokázala odborný názor na danou problematiku.

Datum: 9. června 2020

Podpis:

